

[Erhard Jakobsen.]

altså med ca. 50 milliarder kr. Kommunerne driftsudgifter og anlægsudgifter ligger vel på omkring 15 milliarder kr. og er vel steget med 6½ milliard kr. 6½ milliard kr. ud af de 50 milliarder kr. Det har altså givet en stigning på 1 milliard kr. i valutaunderskuddet. Mener man virkelig, at en væsentlig del af den ene milliard kr. kommer fra, at kommunerne har udvidet med et beløb, der jo slet ikke svarer til, hvad der er udvidet med inden for den private sektor?

Det næste er: er et offentligt forbrug da virkelig noget, der i den grad står som alternativ til privatforbrug? Ja men det er jo ord, det er jo de samme ting. Hvem har fordel af offentligt forbrug? Da ikke politikere og embedsmænd. Det er skoler, det er hospitaler og alle de dér forskellige ting; det er da ikke noget, man i en kommune laver af hensyn til kommunalbestyrelsesmedlemmernes ve og vel, det er noget, man laver, fordi borgerne ustandselig siger, de savner det. Det spørgsmål vil jeg bede hvert enkelt medlem overveje. Har man nogen steder i landet set, at kommunerne har bygget flere skoler, end der er brug for, flere børneinstitutioner, end der er brug for, flere hospitaler, end der er brug for? Er vejene bedre, end de skulle være? Hvordan kan man så påstå, at der er sket et overforbrug? Det er klart, at hvis borgerne vil have disse goder, jeg nævner her, så kan de ikke samtidig udvide forbruget af alle de andre ting. Men det er da i borgernes interesse, begge ting sker, og derfor er et øget offentligt forbrug ikke en hindring for, at borgerne kan få en bedre tilværelse. Det er jo de mest elementære ting i borgernes daglige tilværelse, der findes under det offentlige forbrug; uden det kan borgerne slet ikke have en ordentlig tilværelse.

Ydermere: over det offentlige forbrug sker der mange gode ting til gunst for dem, der har det dårligst, og det betales fortrinsvis af dem, der har det bedst. Også det må man være opmærksom på, når man taler hårdt mod det offentlige forbrug.

Man kan ikke her fremhæve kommunerne specielt. Kommunernes andel udgør nu som før ca. 30 pct. af de offentlige udgifter, så vidt jeg har kunnet konstatere i tallene, og det er uforandret igennem alle årene. Derfor er det, jeg siger: det er forkert, og derfor

kan jeg i morgen ikke stemme for forslaget, for jeg er ikke enig med hverken Kommunernes Landsforening eller det, som mit eget parti er gået med til, at det er kommunernes opgave at se på landets økonomi. Hvor står det? I grundloven står der, at kommunerne skal styre deres anliggender. Deres anliggender er ikke landets valutastilling. Hvis et kommunestyre skal være godt, så skal kommunestyret se på de lokale borgeres tarv og ikke noget andet. Hvis der skal føres en økonomisk politik her i landet, er det regering og folketing, der skal føre den, men det er ikke kommunerne. All right, kommunerne styrer under statens tilsyn, og derfor kan tilsynet naturligvis pålægge kommunerne de byrder, man vil. Jeg synes blot, man kunne gøre det lidt mere smidigt, end man gør her, det skal jeg ikke gå i dybden med, for det ved også indenrigsministeren fra diskussionen med kommunerne; man rammer urimeligt i mange tilfælde.

Det skal jeg ikke gå i dybden med, for dette er ikke nogen valgtale, det er med henblik på fremtiden, jeg siger: skal vi ikke prøve at gå nogle år tilbage i tiden, skal vi ikke tilbage til den tid, hvor man uddelte igangsættelsestilladelser? Er det i virkeligheden ikke den rigtige måde at styre tingene på, at man siger: hvor mange skoler er der brug for i Århus storamt? Hvor mange skoler er der brug for i Ålborg amt og Nordjyllands amt osv.? Og når man så har givet tilladelse til at bygge disse skoler, så skal finansieringsgrundlaget også være i orden. For hvad er meningen med, at alle offentlige myndigheder, der har ansvaret, godkender, at man bygger skolerne, men der er altså ingen finansieringsmuligheder til det, alle fornuftige mennesker synes skulle bygges. Jeg tror, det er den vej, man skal ud af det, og derfor, som protest mod den nye tankegang, der er kommet ind; at man styrer det lidt efter princippet: og här du penge, så kan du få, og har du ingen, så kan du gå, er det altså, jeg i morgen vil stå tidligt op og stemme imod forslaget om at begrænse kommunernes skatteudskrivning.

Erling Dinesen: Der er en temmelig ejendommelig sag under opsejling i Danmarks radio, synes jeg, en sag, som jeg synes vi må have en forklaring på enten af lønningsministeren, kulturministeren eller statsmini-